

Första världskriget – arbetsblad

ETT PROGRAM I SERIEN FATTA HISTORIA AV HEIDI HENFTLING OCH PER LARKELL

Arbeta med ord och begrepp

Öva de nya begreppen och orden som du känner dig osäker på. Använd ordlistor för att ta reda på vad orden betyder. Du har fått lite hjälp i några rutor. Använd de sista tomma raderna längst ner för att fylla på fler viktiga ord som du inte kunde innan.

Ord och begrepp från programmet	Förklaring på svenska	Förklaring på annat språk
Historia		
Koloni		
Pakt	Ingå en överenskommelse med varandra	
Centralmakterna		
Ententen		
Folkgrupp		
Stat	Ett land, ofta med gemensamt styre	
Förklara krig mot...		
Skotten i Sarajevo		
Svarta veckan		
Skyttegrav		
Västfronten		
Östfronten		
Ryska revolutionen		
Svält		
Tsar		
Diktatur	Statsskick utan rösträtt och folkstyre	
Freden i Versailles		
Imperialism		
Demokrati		
Kaprustning		
Allians		
Nationalism		
Propaganda		
Nationernas Förbund		

Arbeta med karta och bilder

Använd Google Earth. Besök flera olika Titta i en historisk atlas som visar de olika slagfälten under första världskriget. Var finns de olika slagfälten? I vilka länder?

Sök även efter bilder från skyttegravarna under första världskriget. Titta sedan på en nutida karta, till exempel Google Earth. Hur ser dessa slagfält ut idag? Hur tror du att det såg ut på dessa platser under första världskriget?

Personer på den här tiden

Be din lärare om ett kort på en känd eller påhittad person från den här tiden. Ta reda

på mer om honom eller henne. Finns personen avbildad? Berätta sedan för några kamrater om personen.

Förslag på personer:

- Anna Lindhagen
- Augusta Lundin
- Alvar Johansson, fiktiv person
- Vladimir Lenin
- Josef Stalin

Det fanns förstås fler kända personer under den här perioden. Välj gärna någon eller några andra också och ta reda på mer. Beskriv personen för de andra i gruppen.

Faktafrågor

ORSAKER

1. 1914 bröt första världskriget ut. Många trodde att det skulle bli ett kort krig, kanske bara några veckor långt. Men kriget varade i fyra år. Det fanns flera olika orsaker till kriget. Hur förklarar programmet de olika orsakerna? Svara med egna ord.

Imperialism

Kapprustning

Nationalism

Svag demokrati

2. Varför tävlade stormakterna i Europa om kolonier?

KRIGET OCH FREDEN

3. Vilka var de två sidorna som stred mot varandra i första världskriget?
Vilka länder vad med?

4. Vem mördades när skotten i Sarajevo avfyrades?

5. Vad var "svarta veckan" och varför kallades den så?

6. Varför blev det en revolution i Ryssland?

7. Vad beslutas vid fredsfördraget i Versailles? Vilka konsekvenser fick freden?

8. Sitt tillsammans med några i gruppen. Kanske kan det vara lagom att vara tre stycken. Utse en sekreterare som skriver ner ert gemensamma svar, gärna digitalt. Försök att kortfattat berätta om första världskrigets skeden och hur det gick till när det till slut blev fred. Använd följande ord och begrepp. Jämför de olika gruppernas svar.

- Pakter
- Skyttegravar
- Västfronten
- Östfronten
- Ryska revolutionen
- Svält
- Tsar
- Diktatur
- Freden i Versailles
- Tyskland förlorar

Arbeta vidare

- Nationernas förbund (NF) bildades efter första världskrigets slut. NF misslyckades i sina försök att skapa långvarig fred. Det berodde bland annat på att USA inte ville vara med.
- Ta reda på varför USA sade nej och varför inte Tyskland fick vara med i NF.
- Varför kallas det första världskriget när det i princip bara utspelade sig i Europa? Vad tror du? Ta reda på varför och försök sammanfatta det så gott du kan.
- Nationalismen var en av orsakerna till första världskrigets utbrott. Men hur är det med nationalismen idag? Är den lika utbredd nu? Försök ge exempel på länder som styrs av nationalistiska partier och läs mer om deras politik. Vad gör dem till nationalistiska?
- Propagandan var betydande under de båda världskrigen men den är minst lika vanligt idag, kanske till och med vanligare. Har du stött på propaganda? Var då och i vilken form? Försök komma på flera olika exempel. Diskutera detta med en klasskompis.